

Plan Wmo 2013 - 2017

Iedereen telt mee, doet mee en draagt bij

Vooraf

In dit e-book 'Iedereen telt mee, doet mee en draagt bij' leest u over de Wet maatschappelijke ondersteuning in Boxtel van 2013 - 2017. Dit document is op hoofdlijnen geschreven en verschaft u in deze vorm op een eenvoudige en toegankelijke manier 'toegang' tot de kantelinggedachte in de Wmo en Welzijn nieuwe stijl¹.

Het voor u liggende Wmo plan beoogt een zodanige stimulering van onderlinge samenwerking dat de volgende effecten bereikt worden:

- toename van de zelfredzaamheid van de inwoners;
- meer inwoners nemen actief deel aan de samenleving;
- verbetering van de sociale cohesie (samenhang en betrokkenheid tussen inwoners en hun organisaties): samenkracht;
- vergroting van het gevoel van veiligheid.

Wij willen deze resultaten bereiken door:

- stimulering van initiatieven en onderlinge betrokkenheid in de wijken;
- slimmere inzet van lokale organisaties uit de nulde en eerste lijn;
- inzet van tweede lijn organisaties pas als dat noodzakelijk is;
- stimuleren van samenwerking tussen organisaties voor welzijn, jeugd, zorg en passend onderwijs en de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling.

Deze visie werken we nader uit en maken we concreet in het Wmo plan.

Het resultaat van het overleg met maatschappelijke organisaties vormt een vervolg op deze notitie. Uw raad wordt hiervan op de hoogte gehouden en ontvangt te zijner tijd bijgestelde deelvoorstellen in relatie tot de 3 decentralisaties. Zowel over het proces als over de resultaten rapporteren we.

Tossy de Man-Pollmann,

wethouder Maatschappelijke Ontwikkeling

¹ Welzijn Nieuwe Stijl: [Programma welzijn nieuwe stijl](#) (website ministerie)

Inhoudsopgave

1. Benchmark 2008-2012	3
1.1 Vooraf: meedoen = participeren	3
1.2 Vergelijking 0-meting Regionale Wmo Monitor 2008-2010	3
1.3 (Basis)benchmark Wmo 2012	5
2. Waar staan we en waar gaan we naartoe	10
2.1 Begrip 'kwetsbare burger' in relatie tot beleidsontwikkeling en -uitvoering	10
2.2 De Kantelinggedachte en Welzijn Nieuwe Stijl: participatie het toverwoord?!	12
2.3 Vooraf organiseren	14
2.4 Lokaal (volks)gezondheidsbeleid als onderdeel van de 9 Wmo-prestatievelden	17
2.5 Meer samenhang in het sociale domein leidt tot integraal samenwerken	18
2.6 Samenwerking met Zorgkantoor/zorgverzekeraar	19
3. Rol gemeentelijke adviesorganen	20
3.1 Wmo-adviesraad	20
3.2 Seniorenraad	21
4. Uitvoeringsprogramma's via begroting / jaarrekening	21
5. Bijlagen	22
5.1 Wmo rapportage 2012 ter ondersteuning lokaal gezondheid beleidsadvies	22
5.2 Inspraakreacties Kaderstellend Plan Wmo 2013-2017 eBook-versie	23

1. Benchmark 2008-2012

1.1 Vooraf: meedoen = participeren

De kern van de Wmo is meedoen. Meedoen van alle burgers in alle facetten van de samenleving, ook door burgers die dat niet op eigen kracht kunnen. In het Plan Wmo 2008 - 2012 is destijds het kader geschetst met inzet van scenario 3 "De burger en zijn verbanden".

De gemeente ziet er als ketenregisseur op toe dat alle partijen ingeschakeld worden. De gemeente bewaakt hierbij het overzicht en de samenhang tussen alle prestatievelden inclusief bediening van het algemeen belang.

Kortom:

- de gemeente is voorwaardenscheppend, ondersteunend en verbindend;
- professionele zorg- en welzijnsorganisaties vertonen een actieve terughoudendheid;
- burgers benutten hun mogelijkheden optimaal, ook wanneer zij kwetsbaar zijn.

Waar hebben we in de voorgaande periode aan gewerkt?

- doorstart van de overleggroep Wonen, Welzijn en Zorg met professionele ketenpartners;
- afsluiten **nieuw prestatiecontract** met woonstichting St. Joseph en Goed Wonen Liempde;
- de Kanteling in de Wmo via scenariodiscussie Wmo Samen Onderweg;
- in samenspraak met ContourdeTwern (voorheen Delta Boxtel/de Twern) hernieuwde **visie Welzijn nieuwe stijl** opgesteld.
- benoemen van het begrip 'kwetsbare burger' (zie paragraaf 2.1 in samenspraak met adviesorganen en professionele instellingen);
- bundeling van krachten in St. Ursula (**Centrum voor Jeugd en Gezin, loket WegWijs** en **welzijnswerk ca.**);
- in regio Meierijverband² aanzet gegeven tot visievorming rond de omvorming van het sociale domein waaronder Jeugdzorg, Transitie begeleiding AWBZ-Wmo en de Participatiewet.

1.2 Vergelijking 0-meting Regionale Wmo Monitor 2008-2010

In februari 2009 (dienstjaar 2008 (0-meting) en juni 2011 (dienstjaar 2010) verschenen de regionale Wmo Monitoren. De uitkomsten van de **Wmo monitor 2009** en de **Wmo monitor 2010** gebruiken we om voor de toekomst de uitvoering van de Wmo verder te verbeteren.

² Gemeenten Boxtel, Haaren, Heusden, 's-Hertogenbosch, Schijndel, Sint-Michielsgestel, Sint-Oedenrode en Vught.

In deze paragraaf volstaan we met de belangrijkste conclusies en aanbevelingen voor Boxtel. Dit op basis van de laatste monitor. Immers de monitor 2008 was een 0-meting. De monitor heeft het begrip maatschappelijke ondersteuning vertaald in onderstaande 9 prestatievelden.

Prestatieveld 1	Leefbaarheid en sociale samenhang
2	Jeugd en preventie
3	Informatie, advies en ondersteuning
4	Vrijwillige inzet en mantelzorg
5	Deelname bevorderen
6	Individuele verstrekkingen
7,8,9	Samenhangende ondersteuning voor bijzondere groepen

In onderstaande schema's staat per prestatieveld hoe Boxtel, ten opzichte van de regiogemeenten, scoort in vergelijking (+ of -³) met de monitor van 2008.

Daarbij gebruiken we de 'beoordelingen':

- duidelijk beter dan gemiddeld;
- iets beter dan gemiddeld;
- gemiddeld;
- iets slechter dan gemiddeld en
- duidelijk slechter dan gemiddeld.

Let op! Voor een toelichting op de beoordelingen, bekijkt u de **benchmark 2010**.

Vanzelfsprekend zijn deze uitkomsten momentopnamen (2010) en aan wijzigingen onderhevig. Dat is ook zichtbaar als je de gegevens van de jaarlijkse (basis)benchmarkgegevens bekijkt. We zien de uitkomsten van de regionale monitor dan ook als één van de instrumenten of we op de goede weg zijn dan wel waar nog winst valt te halen. Daarnaast zijn deze gegevens van belang bij de uitwerking van het vormgeven van samenwerking in de regio. Daar waar we grote afwijkingen constateren bij **(basis)benchmarkgegevens 2012** (-dienstjaar 2011-) geven we dit aan. Bekijk ook de **(basis)benchmarkgegevens 2013**.

Prestatieveld 1 Leefbaarheid en sociale samenhang

Sociaal klimaat	Iets beter dan gemiddeld
Tevredenheid voorzieningen	Gemiddeld
Inzet van gemeente	Iets beter dan gemiddeld

Prestatieveld 2 Jeugd en preventie

Bekendheid opvoedingsondersteuning	Gemiddeld
Gebruik opvoedingsondersteuning	Iets slechter dan gemiddeld
Aanbod faciliteiten opvoedingsondersteuning	Gemiddeld
Deelname Vroeg en Voorschoolse Educatie	Iets beter dan gemiddeld (-)

³ Indien geen (+) of (-) vermeld dan is er geen significante wijziging ten opzichte van de gegevens 2008.

Voortijdig schoolverlaters	Gemiddeld (-)
----------------------------	---------------

Prestatieveld 3 Informatie, advies en ondersteuning

Bekendheid ondersteuningsmogelijkheden	Iets beter dan gemiddeld
Gebruik Wmo-loket	Iets beter dan gemiddeld
Tevredenheid Wmo-loket	Gemiddeld
Aanbod Wmo-diensten & cliëntondersteuning	Duidelijk slechter dan gemiddeld ⁴

Prestatieveld 4 Vrijwillige inzet en mantelzorg

Aandeel vrijwilligers en mantelzorgers	Iets beter dan gemiddeld
Mantelzorg belastend	Gemiddeld
Bekendheid vrijwilligers- en mantelzorgsteunpunt	Iets beter dan gemiddeld
Contact met beide steunpunten	Gemiddeld
Aanbod faciliteiten vrijwilligers en mantelzorgers	Duidelijk beter dan gemiddeld

Prestatieveld 5 Deelname bevorderen

Aandeel (ernstig) beperkt	Gemiddeld
Zelfredzaamheid mensen met een beperking	Gemiddeld
Eenzaamheid mensen met een beperking	Iets beter dan gemiddeld
Bekendheid ondersteuningsmogelijkheden mensen met een beperking	Gemiddeld

Prestatieveld 6 Individuele verstrekkingen

Aandeel aanvragen Wmo	Gemiddeld
Tevredenheid over afhandeling aanvraag Wmo	Gemiddeld
Gebruik individuele verstrekking	Gemiddeld
Tevredenheid individuele verstrekking	Gemiddeld
Afstemming hulp bij het huishouden met AWBZ-zorg	Iets beter dan gemiddeld
Aantal individuele voorzieningen waarvoor eigen bijdrage geldt	Gemiddeld

Prestatieveld 7,8 en 9 Samenhangende ondersteuning voor bijzondere groepen

Psychische problematiek	Iets slechter dan gemiddeld
Gebruik alcohol, softdrugs, harddrugs	Gemiddeld
Overlast bijzondere groepen	Iets slechter dan gemiddeld
Aantal faciliteiten OGGZ, opvang, verslavingszorg	Duidelijk slechter dan gemiddeld (-)

1.3 (Basis)benchmark Wmo 2012

Vanaf de start van de Wmo (01.01.2007) neemt onze gemeente deel aan de jaarlijkse (basis)benchmark Wmo. Deze benchmark verzamelt op systematische wijze (uniform voor heel Nederland) informatie over de 9 prestatievelden, waardoor gemeenten met elkaar te vergelijken zijn. Dat is namelijk ook een van de voorwaarden binnen de Wmo (artikel 9). Dit artikel bepaalt kortweg gezegd, dat gemeenten jaarlijks een rapport moeten publiceren over de prestatiegegevens en tevredenheid. Immers uw raad en inwoners

⁴ Loket WegWijs ondersteunt niet direct cliënten dat is onder meer in de handen van ContourdeTwern en de ouderenadviseurs. Er vindt wel cliëntondersteuning plaats maar niet direct vanuit het loket.

hebben informatie nodig om een goed oordeel te kunnen geven over de uitvoering van de Wmo in de gemeente. Om deze resultaten met andere gemeenten te kunnen vergelijken is de site www.artikel9wmo.nl te raadplegen. Op deze site kunnen belangstellenden, gemeenten onderling op de 9 prestatievelden vergelijken. Bovendien is de benchmark daarmee een informatie- en sturingsinstrument. Kortweg gezegd is het doel van de benchmark drieledig: Leren van elkaar / Verbeteren door vergelijken / Instrument voor horizontale verantwoording.

De Kanteling

De Kanteling, in Boxtel onder de noemer **Wmo Samen Onderweg** is een proces om invulling te geven aan het compensatiebeginsel in de Wmo. De hervormingen binnen het sociaal domein met daarbij forse bezuinigingen op de overheidsfinanciën, dwingen ons om het roer om te gooien, waarbij meedoen voor de kwetsbare burgers in onze samenleving belangrijk blijft. Binnen de Wmo vraagt dat om vernieuwend aan de slag te gaan met het compensatiebeginsel (artikel 4). Daarbij komt het accent te liggen op 'het denken in resultaten'⁵ (**VNG brochure 'denken in resultaten'**) waarbij het voeren van 'het gesprek met de (kwetsbare) burger' een steeds belangrijkere plaats inneemt om, in samenspraak, tot resultaatafspraken rond participeren te komen. Landelijk is dit bekend onder de Kanteling in de Wmo.

Andere geluiden zijn dat het compensatiebeginsel in de nieuwe Wmo wet komt te vervallen. Er wordt meer gekeken naar het proces van het gesprek en de uitkomsten daarvan.

De Wmo-compensatieplicht wordt uitgebreid

Opdracht = bieden van ondersteuning zodat een burger...

<p>...een huishouden kan voeren</p> <ul style="list-style-type: none"> - hulp bij het huishouden 	<p>...zich in en om de woning kan verplaatsen</p> <ul style="list-style-type: none"> - rolstoel - aanpassing in de woning, zoals een traplift 	<p>NIEUW: de resultaten van begeleiding</p> <p>... dagelijkse levensverrichtingen kan uitvoeren en het persoonlijk leven structureert en daarover regie voert.</p>
<p>...zich lokaal kan verplaatsen</p> <ul style="list-style-type: none"> - vervoersmiddel in de regio, zoals een taxibus of scootmobiel 	<p>...kan deelnemen aan het maatschappelijk verkeer en sociale verbanden kan aangaan</p> <ul style="list-style-type: none"> - welzijnsactiviteiten - maaltijdverzorging - gemeenschappelijke dagbesteding 	

⁵ Publicatie VNG februari 2010

Het principe van de Kanteling gaat uit van de eigen kracht van de burger en het stimuleren daarvan binnen het aansprekend van het eigen netwerk, de informele hulp en algemene voorzieningen. Daarna komen algemene en collectieve voorzieningen in beeld en tot slot wordt gekeken naar een individuele voorziening. Centraal in de gedachte van de Kanteling is een omslag van claim- en aanbodgericht werken (voorzieningen en hulpmiddelen) naar vraag- en resultaatgericht werken (participatie en zelfredzaamheid).

In Boxtel is het Kantelingproces in 2010 gestart tijdens de Wmo cliëntendagen.

(Beleids)participatie

Binnen de basisbenchmark wordt onderscheid gemaakt tussen participatie = meedoen aan de samenleving door alle burgers, ongeacht hun eventuele beperkingen. Beleidsparticipatie omvat alle activiteiten die de gemeente onderneemt om de inwoners te betrekking bij beleid en uitvoering en op welk moment. Voor Boxtel geeft dit het volgende beeld:

Boxtel	Gemeentegrootteklasse	Landelijk
69%	62%	61%

De overige thema's zijn in percentage als volgt samen te vatten:

	Boxtel	Gemeentegrootteklasse	Landelijk
Leefbaarheid en sociale samenhang	80%	72%	71%
Jeugd	69%	76%	75%
Informatie, advies, individuele ondersteuning	75%	71%	70%
Vrijwilligerswerk	59%	59%	60%
Mantelzorg	85%	63%	63%
Wonen, zorg en toegankelijkheid	57%	59%	59%
Opvang	77%	66%	67%

Verklaring mogelijke oorzaken grote afwijking op Maatwerk samenvatting.

preventieve ondersteuning jeugd – Maatwerk samenvatting Benchmark

De score op dit terrein is onder het gemiddelde. De gemeente heeft veel faciliteiten als het gaat om opvoedondersteuning en ook het zicht op het gebruik van de ondersteuning is goed. In vergelijking met andere gemeenten besteedt de gemeente Boxtel meer aandacht aan kwaliteitsafspraken met uitvoerders. Er komen echter meer kinderen met een delict voor de rechter, zitten meer kinderen in de jeugdzorg en er zijn ongeveer evenveel meldingen van kindermishandeling in vergelijking met de benchmark. Bovendien is het aantal voortijdige schoolverlaters hoog. Dat geldt ook voor het aantal fte leerplicht, dat is 0.4 fte per 1.000 leerplicht.

reactie t.a.v. onderdeel preventieve ondersteuning jeugd

In vergelijking met de regio (Meierij) zitten er niet meer kinderen in de jeugdzorg dan gemiddeld in andere Meierijgemeenten. Zie daartoe de rapportage jeugdigen in de gemeente Boxtel en jeugdigen in de regio de Meierij. Zowel in 2010 als 2011 is het niet noodzakelijk geweest om spoedeisende zorg in te zetten. Hieruit spreekt een sluitende preventie en tijdig ingrijpen.

Vanaf mei 2010 is er een vaste formatie van 66 uur per week op leerplicht/RMC actief. Daarnaast is er een vaste formatie leerling-administratie voor 20 uur per week. De landelijke norm (van Ingrado) is 1 fte per 3800 leerlingen. Dat zou voor Boxtel 1,7 fte betekenen. Op basis van 66 uur leerplicht/RMC is dit in Boxtel werkelijk 1,8 fte. Kortom slechts een lichte afwijking. Overigens binnen Boxtel kennen we De la Salle, onderdeel van de Koraalgroep, binnen deze AWBZ-voorziening is een cluster 4 (PO en VO) aanwezig. Tevens kent Boxtel een cluster 3 school (PO en VO) en daarnaast Praktijkonderwijs. Deze groepen vragen nadrukkelijk aandacht van de

leerplichtambtenaar. Ten aanzien van de voortijdige schoolverlaters (VSV) verwijzen wij naar bijgaande tabel.

Vroegtijdige schoolverlaters Boxtel

2005-2006 deelnemers	Aantal VSV	%VSV	2010-2011 deelnemers	Aantal VSV	%VSV	%ontwikkeling tegenover 2005-2006
2630	97	3,7%	2445	63	2,6%	- 35,1%

Hieruit valt op te maken dat we ten opzichte van 2005-2006 in de periode 2010-2011 progressie hebben geboekt.

Met betrekking tot punt 1 uit de maatwerksamenvatting (meer kinderen met een delict voor de rechter) het volgende. Het is juist dat het aantal proces verbalen (PV) toeneemt. Dit komt omdat we een strengere aanpak voorstaan tegen de AWBZ-instelling. Een PV wordt opgemaakt bij langdurig schoolverzuim. Leerlingen uit de AWBZ-instelling, waarvan de meeste plaatsingen via de gezinsvoogdij verlopen, lopen frequenter weg. Vooral voor leerlingen die bijna 18 jaar zijn, weglopen en dus schoolverzuimen wordt een PV opgemaakt om 2 jaar jeugdreclassering op te kunnen leggen zodat deze leerlingen nog 2 jaar na het bereiken van de 18 jarige leeftijd en dus einde maatregel gezinsvoogdij, begeleid kunnen worden. Een andere reden voor de toename van het aantal PV's is de meer transparante houding van de AWBZ-instelling en de geïntensiveerde samenwerking. Tot slot zijn er een aantal PV's opgemaakt tegen ouders/verzorgers die stelselmatig langer in het buitenland verblijven dan de vakantie toelaat, het zogeheten 'luxeverzuim'.

2. Waar staan we en waar gaan we naartoe

2.1 Begrip 'kwetsbare burger' in relatie tot beleidsontwikkeling en -uitvoering

Op 31 augustus, 6 september en 13 september 2012 hebben 13 organisaties⁶, onder leiding van ZET, in drie bijeenkomsten zich gebogen over het begrip kwetsbare burger in relatie tot de Wmo. Bijeenkomst één stond in het teken van cijfers, ontwikkelingen en hun betekenis. Bijeenkomst twee van een verkenning naar de 'gewenste samenleving' op basis van de kennis van nu toegespitst op wonen, welzijn en zorg alsook welke waarden de betrokken partijen met elkaar delen. In de derde bijeenkomst zijn, op basis van de uitkomsten uit bijeenkomst een en twee, gemeenschappelijke uitgangspunten benoemd voor te formuleren beleid. In deze paragraaf de hoofdbevindingen.

Over de definitie van kwetsbaarheid is veel geschreven waarbij er geen eenduidige definitie is te geven, maar er wel vaak een afbakening is genoemd. Deze ligt dan op het lichamelijke vlak en minder in combinatie met psychisch en sociaal functioneren. Opvallend is dat mannen daarbij de nadruk leggen op fysieke beperkingen, terwijl vrouwen kijken naar psychische en sociale beperkingen.

Het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) hanteert de volgende definitie: *"Kwetsbaarheid is een proces van opeenstapelen van lichamelijke, psychische en/of sociale tekorten in het functioneren, dat de kans vergroot op negatieve gezondheidsuitkomsten (functiebeperking, opname en overlijden)."*

Om dit te meten hanteert het SCP de volgende criteria:

Het meten van kwetsbaarheid is onder andere mogelijk met behulp van de zogeheten Tilburg Frailty Indicator (TFI). Dit zijn 15 vragen over lichamelijke, psychische en sociale aspecten door betrokkenen zelf in te vullen.

De score van kwetsbaarheid wordt bepaald door het optellen van de antwoorden op de vragen. De maximale score is vijftien. Er is in dit model voor gekozen om mensen kwetsbaar te noemen bij een score van ten minste vijf.

Uit onderzoek op het terrein van kwetsbaarheid blijkt in elk geval een samenhang tussen een lage sociaaleconomische status (SES) en gezondheidsrisico's. Daarbij komen de volgende leefgebieden steeds terug: gezondheid, beperkingen, huisvesting, werk en

⁶ Cello, De la Salle/Koraalgroep, Delta Boxtel/de Twern, gemeente Boxtel, KBO afd. Boxtel/KSV KBO Liempde, Reinier van Arkel, Seniorenraad Boxtel, stichting BOL, Wmo-adviesraad, zorggroep Elde, Vivent. Woonstichting Sint Joseph/Goed Wonen Liempde.

inkomen, sociale redzaamheid en maatschappelijke participatie, mobiliteit en zingeving. Het SCP schat dat bij 11-12% van de bevolking om die reden sprake is van een ondersteuningsbehoefte.

Vertalen we dit naar de Boxtelse inwoners dan hebben we het over (afgerond) 3.350 tot 3.650 inwoners. Op basis van de aanname dat in onze gemeente ruimt 3.500 kwetsbare burgers wonen zijn 7 werk- en aandachtspunten voor de toekomst geformuleerd die in de looptijd van dit Plan, in samenspraak met het veld, nader worden uitgewerkt.

De 7 werk- en aandachtspunten rond kwetsbare burgers

Bij de slotbijeenkomst Wmo van 13 september 2012 is door de deelnemers uit een 20 tal werk- en/of aandachtspunten een prioritering aangebracht van 7 punten.

1. Bewustwording, cultuur en communicatie

Om te zorgen dat ontwikkelingen en veranderingen ook geaccepteerd worden is het van belang dat gewerkt wordt aan:

- bewustwording bij de burger met betrekking tot zijn/haar toekomst;
- een goede communicatie
- het tijdig wegnemen van spanningsvelden en
- het begeleiden van cultuurverschuivingen (inwoners en medewerkers moeten af van traditioneel denken en traditionele patronen).

2. Burgers zelf, participatie en activering

Niet op voorhand denken en werken vanuit (gebouwelijke) voorzieningen, maar vanuit de kracht van burgers. Bij afwezigheid van eigen kracht worden mensen gestimuleerd en ondersteund in het (her)vinden daarvan.

3. Informele zorg

Oog hebben voor en rekening houden met (de organisatie van) de nieuwe vrijwilliger. Deze wil niet op vaste dagen vaste taken, maar meer projectgewijs (kortdurend) op momenten dat hij/zij kan. Sluit daarbij aan bij kennis en kunde van de persoon. Zorg indien nodig ook voor het aanvullen van kennis en kunde.

4. Samenwerking instellingen en organisaties

Met elkaar moeten we waken voor het in juiste volgorde benaderen van zaken (wonen -> welzijn -> zorg). Het idee is geopperd om meer te werken met interdisciplinaire wijkteams.

5. Signaleren, indiceren en regisseren

Leg de signaalfunctie niet bij een bepaalde persoon of instantie. Heb oog voor vindplaatsen. Stel een meldpunt in voor vragen en signalen. Werk aan een situatie waarbij de kwetsbare burger en zijn omgeving meer invloed krijgt op vragen als:

- wat wil de burger?
- wanneer wil hij/zij dat
- wanneer moet het stoppen (grensbepaling)?

6. Opbouw gemeente

Denk aan een evenwichtige wijkopbouw, waarbij sprake is van een juiste mix. De leefbaarheid in dorp en wijk en de levensbestendigheid van woningen zijn daarbij aandachtspunten.

7. Kennis ontwikkelen, delen en bewaken en ervaring uitwisselen

Maak gebruik van elkaars expertise (geen eilandjes met bruggen, maar vaste verbindingen met intensief twee richtingsverkeer). Waak ervoor dat bij de extramuralisering en de vermaatschappelijking (van de zorg) de specifieke kennis verloren gaat. Naast gebruik maken van elkaars expertise heb ook oog voor slimme zorgconcepten/domotica. Werk daarbij samen met MKB en onderwijs.

Actiepunten participatie

Omdat meedoen aan de samenleving belangrijk is, wordt dit jaar, in samenspraak met ContourdeTwern gestart om kwetsbaren in de samenleving toe te leiden naar vrijwilligerswerk.

In de looptijd van dit Plan Wmo wordt, in samenspraak met het veld, uitvoering gegeven aan de uitwerking van de 7 werk- en aandachtspunten rond kwetsbare burgers.

2.2 De Kantelinggedachte en Welzijn Nieuwe Stijl: participatie het toverwoord?!

Op 24 mei 2011 heeft ons college de notitie 'De Kanteling in de gemeente Boxtel' vastgesteld. De belangrijkste uitgangspunten daarbij zijn dat:

- er een beroep wordt gedaan op de eigen kracht van de burger en zijn sociale netwerk. zo nodig de gemeente helpt om de eigen kracht of het sociale netwerk te versterken: "samenkracht";
- de lokale overheid de burger ondersteunt met een beperking als dat nodig is. De verantwoordelijkheidsladder wordt toegepast. Burgers moeten gebruik maken van de algemene voorzieningen die in de gemeente beschikbaar zijn;
- algemeen gebruikelijke voorzieningen worden niet door de gemeente verstrekt;
- het voorzieningenaanbod wordt vernieuwd. Er worden collectieve voorzieningen opgezet. Hierdoor worden er minder individuele voorzieningen verstrekt;
- voor alle voorzieningen wordt een eigen bijdrage gevraagd. Dus ook voor scootmobielen, speciale fietsen en roerende woonvoorzieningen (tillift, traplift);

PS Voor het gebruik van een rolstoel mag volgens de jurisprudentie geen eigen bijdrage worden gevraagd;

- Voor een eigen aandeel in de kosten van een woningaanpassing wordt geen maximum meer gesteld van 25%. De burger betaalt naar draagkracht mee gedurende 39 periodes van vier weken (drie jaar); Dat kan betekenen dat hij de volledige kosten zelf betaalt. Maar de kosten die overblijven na drie jaar zijn voor rekening van de gemeente.

De Kanteling in Boxtel is vormgegeven via de slogan 'Wmo Samen Onderweg'. In januari 2012 is hierover een huis-aan-huis krant Wmo bezorgd. In juli 2013 kwam daarvoor in de plaats een folder over de Wmo. Het landelijke programma *Welzijn Nieuwe Stijl* is gestart om na de evaluatie van vier jaar Wmo, een nieuwe impuls te geven aan de invulling van de potenties die de Wmo in zich heeft om de zelfredzaamheid en participatie van burgers te vergroten. Welzijn Nieuwe Stijl richt zich op meer samenwerking tussen gemeenten, instellingen en burgers. Samenwerking op het gebied van visie, meer professionaliteit en effectiviteit in de aansturing door gemeenten. Welzijn Nieuwe Stijl kent acht bakens. Deze geven richting aan de kwaliteitsontwikkeling van de welzijnssector.

1. Gericht op de vraag achter de vraag;
2. Gebaseerd op de eigen kracht van de burger;
3. Direct er op af;
4. Formeel en informeel in optimale verhouding;
5. Doordachte balans van collectief en individueel;
6. Integraal werken;
7. Niet vrijblijvend, maar resultaatgericht;
8. Gebaseerd op ruimte voor de professional.

Deze bakens zijn bedoeld om richting te geven aan de uitvoering van het programma Welzijn Nieuwe Stijl, zowel voor de welzijnsorganisaties als voor de gemeenten. Meer informatie over de acht bakens Welzijn Nieuwe Stijl.

Nieuwe prestatieafspraken

Samen met ContourdeTwern komen nieuwe prestatieafspraken. De afspraken worden op basis van de uitgangspunten binnen de kanteling, Welzijn Nieuwe Stijl en wijkgericht werken opgesteld. 2013 beschouwen we hierbij als overgangsjaar.

2.3 Vooraf organiseren

De komende periode zetten we in 'meedoen aan de samenleving' zodat (kwetsbare) burgers (weer) mee (kunnen) doen. Op basis van de uitgangspunten van de Kanteling en Welzijn Nieuwe Stijl. Daarbij vragen wij ook nadrukkelijk aandacht voor de zogeheten 'wederkerigheid': wat kunt u terug doen voor de maatschappij en zoemen daarbij meer en meer in op wat burgers nog wel kunnen en de zogeheten wederkerigheid (wat kunt u terug doen naar de maatschappij) in plaats van wat men niet meer kan. Daarbij zoeken we via het (keukentafel)gesprek naar de stip op de horizon⁷ voor iedere individuele burger. Uit dit gesprek volgt een zogeheten 'arrangement'⁸. Uitgangspunt hierbij is het compensatiebeginsel (art. 4 Wmo). Hierbij betrekken we nadrukkelijk ook Leefstijlen van inwoners dan wel wijkprofielen⁹ rond de verbinding tussen preventie en curatie¹⁰. Dat daarbij een belangrijke opgave ligt (meer met minder middelen, maar vooral anders) is duidelijk. We denken dit te bereiken om, samen met onze maatschappelijke partners, het sociale domein te vernieuwen via 4 thema's:

- Houding en gedrag bij burgers, maatschappelijke partners en gemeente;
- Toegang;
- De ondersteuningsbehoefte;
- Gemeente als (proces)regisseur en opdrachtgever.

Actiepunten vooraf organiseren

Uitgaan van de eigen kracht van (kwetsbare) burgers in relatie tot wederkerigheid vragen voortdurende inspanningen in denken en handelen van inwoners, overheid en ketenpartners. Dit vraagt een hoogwaardig kennis- en denkniveau van frontlijnmedewerkers binnen St. Ursula. Wij zorgen dat onze medewerkers hiertoe periodiek worden bijgeschoold. Onze voorlichting blijft breed gericht op de uitgangspunten van de Kanteling en Welzijn Nieuwe Stijl. Hierbij proberen we de (toekomstige) voorstellen van het Rijk op het sociale domein en afgeleid daarvan ons beleid en uitvoering zo duidelijk mogelijk te vertalen naar onze doelgroep en onze advies- en ketenpartners. Daarbij trekken wij, daar waar mogelijk, zo veel mogelijk gezamenlijk op.

De Kantelinggedachte van de 2^e naar de 1^e en de 0de lijn hebben we in model 1 en 2 schematisch weergegeven.

Deze werkwijze vergt van inwoners en ketenpartners een andere manier van denken, handelen en organiseren. Dit betekent onder meer dat professionals als ondersteuners, samen met vrijwilligers, meer en meer de ogen en oren in wijk en buurt worden (sociale wijkteams). Kortom minder vanachter het bureau en meer zichtbaar in buurt en wijk. Ook

⁷ Stip op de horizon: hoe wilt u dat uw verdere leven verloopt

⁸ **Arrangement in de Wmo**

⁹ Hoe is een wijk opgebouwd en wat betekent dit voor de ondersteuningsbehoefte

¹⁰ Curatie = genezing

kunnen bestaande overlegvormen (wijkberaad) benut worden. Uitgangspunt is daarbij enerzijds het uitbouwen van al opgedane ervaringen in de wijk Selissen(wal). Anderzijds willen we ook gehoor geven aan de brede oproep om in de wijk Boxtel oost met (betrokken) partijen aan de slag te gaan via onder meer een integraal wijknetwerk. De methode 'Zichtbare Schakel'¹¹ (de wijkzuster in de wijk) is daarbij een eerste project.

Bij alle ontwikkelingen staat voorop een goede ketensamenwerking waarbij maatschappelijke tendensen en of (hulp)vragen worden opgepikt. Vanuit de gemeente wordt binnen St. Ursula thans ingespeeld op ketensamenwerking en integrale aanpak door de front- en backoffices van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), WegWijs en de welzijnsdiensten vorm te geven. Daarbij is van groot belang hoe de toegang tot dat "ene" loket te organiseren. Iets wat ook in regionaal verband nadrukkelijk speelt in samenhang met de drie decentralisatiegedachten (3D's) Participatiewet¹², Transitie Jeugdzorg en de Transitie AWBZ-Wmo. Zie agenda en stukken **raad 25 juni 2013**.

Zoals al aangegeven hebben we in Meierijverband getracht dit weer te geven in model 1 en 2. De essentie is dat onderdelen uit de AWBZ verschuiven naar de kolom 'maatschappelijke ondersteuning' (Wmo en jeugdzorg).

De kleuren geven daarbij het ondersteuningsaanbod aan. Groen is het ondersteunen van mensen onder elkaar (het gewone leven); blauw is basale ondersteuning (op wijk- en buurtniveau) en rood is gespecialiseerde ondersteuning (op stedelijk/centrumgemeente c.q. regionaal niveau).

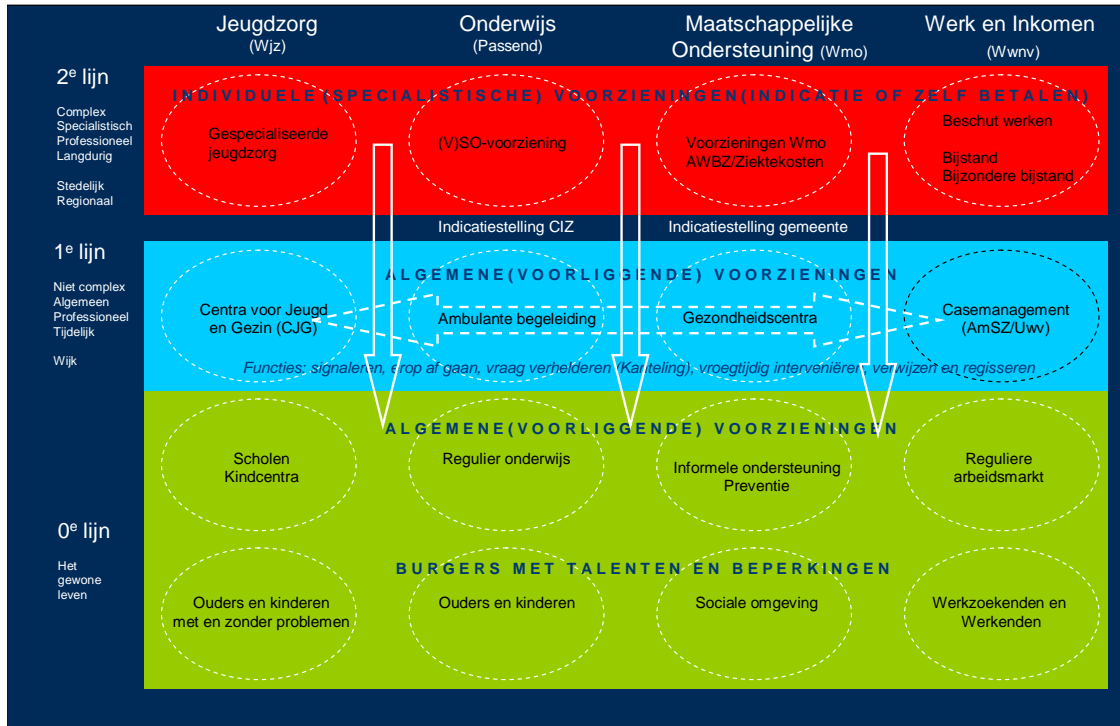
¹¹ **Zichtbare Schakel**.

¹² Hoofdpijnen Sociaal Akkoord 11 april 2013

Gemeenten, werkgevers en bonden verzorgen binnen de arbeidsregio vanaf 2015 samen de uitvoering rond loonvormend werk. Binnen die regio's krijgen de werkpleinen een spilfunctie in arbeidsmarktbemiddeling voor alle mensen die kunnen werken. Alle mensen met een beperkte verdien capaciteit kunnen terecht bij 35 Werkbedrijven. Een landelijke organisatie waarin UWV en CIZ opgaan, zorgt voor de indicering. Daarnaast komen er landelijke organisaties die de uitkeringen betalen en de uitvoering toetsen. Voor de individuele gemeente rest dan binnen het sociale domein de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de Wmo, de (jeugd)zorg en een stukje inkomensondersteuning via bijzondere bijstand, armoedebeleid en schuldhulpverlening.

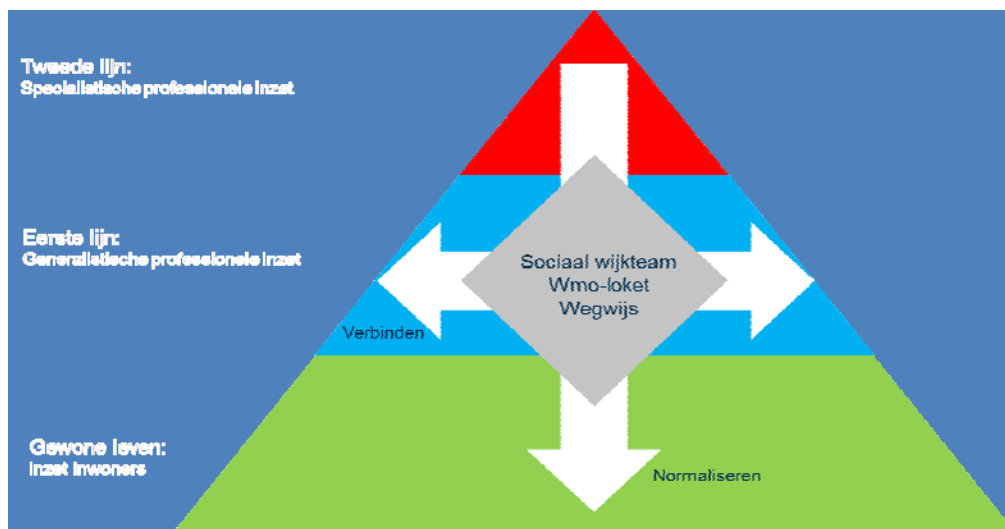
Model 1 De 3D gedachte (in oorsprong)

gemeente
BOXTEL Van 2^e, naar 1^e, naar 0^e lijn (breed kantelen)

In model 2 (pagina 16) hebben we een doorvertaling gemaakt van deze gedachte naar de gekantelde maatschappelijke ondersteuning van kwetsbare burgers. Hierbij hebben we geprobeerd de Kantelinggedachte, de uitgangspunten van Welzijn Nieuwe Stijl en de 3D-gedachte er zoveel mogelijk in te verwerken.

Model 2 Doorvertaling van deze gedachte naar toekomstige maatschappelijke ondersteuning

2.4 Lokaal (volks)gezondheidsbeleid als onderdeel van de 9 Wmo-prestatievelden

Naast een vierjarig plan Wmo is de gemeente ook verplicht, op basis van de Wet publieke gezondheid (artikel 13 Wpg, [zie toolkit](#)) en in lijn met de periodiek verschijnende landelijke nota gezondheidsbeleid (zie [nota Rijksoverheid](#)), een vierjarig plan op het (volks)gezondheidsbeleid op te stellen. Boxtel heeft er in het eerste Plan Wmo (2008) voor gekozen om het Plan Wmo en het lokaal gezondheidsbeleid met elkaar te verbinden via een 10de prestatieveld. Op basis van voortschrijdend inzicht richten we ons op het bevorderen van meer samenhang. We laten het 10de prestatieveld lokaal (volks)gezondheidsbeleid in dit Plan Wmo vervallen, maar integreren dit veld binnen de 9 prestatievelden van de Wmo.

Samen met de GGD Hart voor Brabant (GGDhvb) hebben we als pilotgemeente in de Meierijregio in 2012 daarom gezocht naar een model waarbij we per prestatieveld gezondheidsinformatie hebben samengebracht gericht op het integraal vormgeven van participatie c.q. meedoen aan de samenleving. Dit omdat vanuit bezuinigingsoverwegingen, die ook de GGDhvb raken, de deelnemende gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling GGDhvb in de nabije toekomst inzetten op een meer regionaal ingekleurd gezondheidsbeleid per regio onder het motto: "Samen werken aan gezondheid regio Den Bosch". Om hiertoe te komen (streefdatum 2016) wordt de zogeheten preventiecyclus gevolgd, op basis waarvan thans volksgezondheidsgegevens worden verzameld en vertaald naar uitvoeringsplannen. Binnen deze cyclus oriënteert de GGDhvb zich nu ook op samenhang binnen het sociale domein, kortweg de 3D's.

Dat gezondheid en maatschappelijke ondersteuning, zoals geformuleerd in de Wmo, elkaar raken blijkt uit de kaders die onder meer binnen gezondheid benoemd worden te weten sociale omgeving, fysieke omgeving, toegang tot voorzieningen/zorg, leefstijl en participatie.

Voor de toekomst liggen er daarbij vanuit de landelijke gezondheidsnota drie specifieke uitdagingen: 1. het zorgen voor een gezonde sociale en fysieke omgeving; 2. het terugdringen van gezondheidsachterstanden 3. het behouden van betaalbare zorg door te investeren in preventie.

In 2013/2014 worden in Meierijverband de ambities rond een regionale nota (volks)gezondheid, waarbij de meerderheid van gemeenten kiest voor het integreren van deze nota binnen de Wmo-plannen, uitgewerkt.

Bij het opstellen van een nota (volks)gezondheidsbeleid -lokaal of regionaal- blijft ook hier het uitgangspunt de kwetsbare burger. In paragraaf 2.1 Begrip Kwetsbare burger hebt u kunnen lezen dat rond het begrip kwetsbaarheid een samenhang is tussen een lage sociaal-economische status (SES) en gezondheidsrisico's. Nog een reden te meer om (lokaal) volksgezondheidsbeleid en Wmo-beleid integraal te benaderen. Via de huidige opzet is hiertoe een eerste poging ondernomen om per prestatieveld in beeld te brengen hoe we er in Boxtel voor staan¹³. Tevens zijn per prestatieveld beleidsadviezen

¹³ GGD rapportage 2012 met bijlagen ter ondersteuning van het lokaal gezondheidsbeleid – oktober 2012 zie hoofdstuk 6 Bijlagen, paragraaf 6.1

toegevoegd waar we, in samenspraak met betrokken maatschappelijke partners, in de komende 4 jaar gefaseerd uitvoering aan geven. Vertaling hiervan vindt onder meer plaats in de jaarlijkse afspraken met de GGDhvb rond het basis- en pluspakket.

Actiepunten (volks)gezondheidsbeleid

Ondersteuning van kwetsbare burgers integraal benaderen vanuit Wmo en volksgezondheid omdat hier nadrukkelijk raakvlakken liggen.

Uitwerking van de beleidsadviezen zoals geformuleerd door de GGhvb in haar rapportage van oktober 2012 ter ondersteuning voor lokaal gezondheidbeleid in deze Planperiode vertalen in de jaarlijkse afspraken rond het basis- en pluspakket.

Leidend daarbij de uitgangspunten van de periodiek verschijnende nota landelijk gezondheidsbeleid.

Omdat landelijke uitgangspunten rond (volks)gezondheid meer en meer leidend worden; de GGDhvb, via een bestuurlijke opdracht, voor de toekomst inzet op een regionale (volks)gezondheidsnota denken wij actief mee in dit ontwikkelproces.

2.5 Meer samenhang in het sociale domein leidt tot integraal samenwerken

Het Rijk geeft gemeenten steeds meer taken en verantwoordelijkheden. Het kabinet Rutte-Asscher:

- maakt gemeenten per 2015 verantwoordelijk voor de jeugdzorg. Het gaat hierbij om de provinciale jeugdzorg¹⁴, de jeugdbescherming en -reclassering alsook de jeugdggz en de zorg voor licht verstandelijk gehandicapte jeugd;
- decentraliseert de begeleiding, ondersteuning en verzorging uit de Awbz per 2015 naar de Wmo;
- laat vanaf 2014 de aanspraak op dagbesteding vervallen en wijzigt de aanspraak op persoonlijke verzorging;
- voert een nieuwe Participatiewet in en sluit daarmee de toegang tot de Wsw af;

De veranderingen gaan gepaard met forse ombuigingen. Op de Awbz structureel 1,7 miljard, op de Participatiewet 1,8 miljard. En op de jeugdzorg nog eens additioneel 150 miljoen bovenop eerder afgesproken bezuinigingen. Dit nodigt uit om de decentralisaties in samenhang te bekijken:

¹⁴ Door de Van Haftenversnelling wordt in Brabant al een voorschot genomen op de decentralisatie van de jeugdzorg door de provinciale taken al per 1 januari 2013 onder regie van de gemeenten te brengen.

- er is winst te halen in geld, maar ook in prestaties en minder bureaucratie (het kastje naar de muurgevoel) als maatschappelijke professionals bij het uitvoeren van verschillende regelingen intensiever samenwerken voor inwoners met meervoudige problematiek. Denk aan gezamenlijke diagnose en aanpak;
- er zit een overlap in de doelgroep van arbeidsmatige AWBZ-dagbesteding en het sw-beschut werk. De decentralisaties bieden gemeenten de ruimte om dit beter in te richten;
- gemeenten kunnen mensen met een uitkering als vrijwilliger inzetten voor het voorzieningenpakket van de Wmo. Zo betekenen ze iets voor anderen en leveren een zinvolle tegenprestatie aan de maatschappij voor hun uitkering;
- gemeenten kunnen onder meer aanbieders van zorg- en welzijnsactiviteiten vragen om leerwerkplekken of banen voor mensen met een uitkering (social return of investment).

Actiepunt

In de komende Wmo-planperiode wordt intensief ingestoken op integraal samenwerken zowel in- als extern. Dit komt onder meer tot uiting in:

- regionale en lokale aanpak rond de 3 decentralisaties (3D's);
- verkenning intergemeentelijke samenwerking Meierijgemeenten op het sociale domein;
- samenwerking binnen St. Ursula rond integrale aanpak thema's jeugd, Wmo en welzijn;
- vormgeving regionale (volks)gezondheidsnota.

Bekijk de [Presentatie / verslag 4D bijeenkomst 18 juni 2013](#)
Deze bijeenkomst was georganiseerd voor professionals en vrijwilligers.

2.6 Samenwerking met Zorgkantoor/zorgverzekeraar

Met VGZ-zorgkantoren (juni 2010) is gesproken over een het intensiveren van samenwerking tussen de gemeente Boxtel en het zorgkantoor. Daarbij is gesproken over het doel van de samenwerking en over concrete actiepunten. In deze paragraaf de gemaakte afspraken met het zorgkantoor. Bekijk de [visie Wonen Welzijn Zorg](#).

Doel samenwerking

Inwoners in Boxtel die met beperkingen of ziekte worden geconfronteerd moeten geen last hebben van schotten tussen de AWBZ en de Wmo. Van belang is dat er in de gemeente Boxtel goede voorzieningen zijn voor genoemde doelgroep, ongeacht de financieringsstroom. Het streefdoel van de samenwerking is dat er in Boxtel een gezamenlijke infrastructuur (inclusief voorzieningen komt waar Boxtelse inwoners op geleide van zijn/haar behoefte gebruik van kan maken. Voorzieningen zijn bij voorkeur in [de wijk](#). Belangrijk daarbij is dat zoveel mogelijk uitgegaan wordt van de kracht van

mensen en hun sociale omgeving. Genoemde afspraken passen in de Kantelingsgedachte van de Wmo en de Transitie AWBZ-Wmo.

Actiepunten afstemming WWZ en samenwerking zorgkantoor/zorgverzekeraar

Als financiers gezamenlijk optrekken in de regionale stuurgroep ketenzorg dementie. De eerste activiteit is het verbeteren, inclusief integreren en uitbreiden van taken in de regio van het casemanagement.

Sociale kaart maken van de voorzieningen in de gemeente Boxtel. Het zorgkantoor maakt een overzicht van alle AWBZ-voorzieningen in Boxtel. De gemeente maakt een overzicht van alle Wmo-activiteiten in Boxtel. Beide gegevens vormen de basis voor de doorontwikkeling van algemene en collectieve ontwikkelingen in Boxtel. Op basis van overleg met de huisartsengroep Boxtel-Esch-Liempde (februari 2013) is behoefte aan het digitaal toegankelijk maken van de sociale kaart.

Afstemming op de terreinen wonen-welzijn-zorg. Van groot belang is om op dit punt verbindingen te leggen rond onder meer toekomstige woonbehoeften en plannen van zowel de gemeente Boxtel als derden waaronder zorgaanbieders. Dit ook in relatie tot het scheiden van wonen en zorg en het afschaffen van de Zorgzwaartepakketten 1 t/m 4.

3. Rol gemeentelijke adviesorganen

3.1 Wmo-adviesraad

In de Wet maatschappelijke ondersteuning is in artikel 11 wettelijk vastgelegd dat ingezetenen van de gemeente en in de gemeente belanghebbende natuurlijke en rechtspersonen bij de voorbereiding van beleid worden betrokken. In de praktijk vindt dit normaliter plaats door een in te stellen Wmo-adviesraad die gevraagd en ongevraagd advies uitbrengt rond de Wmo. Het instellen van een Wmo-adviesraad kan vanuit het college van burgemeester en wethouders (door benoeming) of vanuit de samenleving ontstaan. In Boxtel is bij de start van de Wmo (2007) gekozen om **de Wmo-adviesraad** vanuit de samenleving te laten ontstaan. De werkwijze van de Wmo-adviesraad is verankerd in de Wmo-verordening.

3.2 Seniorenraad

Daarnaast is er, middels een convenant, een **Seniorenraad** actief, die het college eveneens gevraagd en ongevraagd van advies dient. Met beide instanties is afgesproken dat deze adviesorganen in een vroegtijdig stadium bij de beleidsontwikkeling worden betrokken. In de praktijk gaat dit onder meer door periodiek ambtelijk en bestuurlijk overleg alsook dat beide organen over de schouder meekijken met de beleidsontwikkeling van de Wmo-plannen. Tevens is afgesproken dat inspraakreacties worden vermeld in beleidsnotities en dat daarbij ons college tevens aangeeft hoe wij met de inspraakreacties omgaan. Met dit proces hebben beide partijen goede ervaringen en het geeft ons dan ook geen aanleiding om hiervan af te wijken.

De Seniorenraad heeft in 2011 een visie gegeven op de aanpak van het toekomstige ouderenbeleid, bekijk de nota **Naar een win-win situatie in het ouderenbeleid**. De uitgangspunten in deze notitie betrekken wij bij de uitwerking van onze actiepunten.

4. *Uitvoeringsprogramma's via begroting / jaarrekening*

Vanaf 2012 is, vanwege efficiencyoverwegingen, het opstellen van de Notitie Maatschappelijk Welzijn geschrapt. **De subsidiestaat** is geïntegreerd in bijlage 8 van de jaarlijkse programmabegroting en de verantwoording daarvan in de jaarrekening.

De jaarlijkse uitvoeringsprogramma's zijn per Wmo-prestatieveld geïntegreerd in de programmabegroting en de verantwoording ervan in de jaarrekening. Op deze manier is in één opslag zichtbaar welke acties wij jaarlijks inzetten op de 9 prestatievelden van de Wmo, verdeeld over de diverse hoofdstukken van de programmabegroting. Zie hiervoor **programma 5, programma 6 en programma's 7 en 8**.

Daarnaast zijn de Wmo-financiën per prestatieveld transparant weergegeven in **bijlage 9 van de programmabegroting** en jaarrekening 2012.

Voordeel van deze werkwijze is dat jaarlijks op hoofdlijnen actueel voor uw raad zichtbaar is wat we, in het kader van maatschappelijke ondersteuning aan de meest kwetsbaren in de samenleving willen bereiken; wat we daarvoor gaan doen en wat het mag kosten. Het jaar daarop leggen we daarover verantwoording af in de jaarrekening. Deze werkwijze is, als uitvloeisel van het rekenkameronderzoek, in samenspraak met uw raad, vanaf 2012 voor het eerst ingezet.

5. Bijlagen

5.1 Wmo rapportage 2012 ter ondersteuning lokaal gezondheid beleidsadvies

In opdracht van en in samenspraak met de gemeente Boxtel zijn door de GGDhvb, als pilot binnen de Meierijgemeenten, de bevindingen rond lokaal (volks)gezondheidsbeleid vertaald in de 9 prestatievelden van de Wmo. Ook zijn beleidsadviezen toegevoegd en onderliggende cijfers. De rapportage maakt deel uit van het Plan Wmo 2013 – 2017.

[Bijlage 1 Beleidsadviezen Wmo lokaal gezondheidsbeleid](#)

[Bijlage 2 Gezondheidsmonitor](#)

[Bijlage 3 Prognosecijfers](#)

5.2 Inspraakreacties Kaderstellend Plan Wmo 2013-2017 eBook-versie

In de periode 27 februari tot en met 5 april 2013 heeft het concept Kaderstellend Plan Wmo 2013 – 2017 ter inzage gelegen. Van de geboden gelegenheid tot het geven van een zienswijze hebben 4 instanties en een burger binnen de termijn gebruik gemaakt. Deze zijn daardoor ontvankelijk. Hieronder vindt u de zienswijzen gebundeld (linkerrij), met daarbij de reactie van ons college (rechterrij).

KBO afd. Boxtel, Seniorenraad en Wmo Adviesraad hebben gezamenlijk een zienswijze via een 11-tal kanttekeningen	Reactie college
<p>De eBook-versie vindt men een slimme vondst en een gedegen stuk werk, met praktische verwijzingen waardoor een goed beeld gevormd kan worden van de ontwikkelingen binnen de Wmo.</p>	<p>Wij zijn verheugd dat de nieuwe opzet op brede steun kan rekenen van onze adviesorganen. Deze nieuwe wijze van presenteren past in de nieuwe werkwijze van Boxtel Op Maat en speelt in op papierloos werken. Voordeel van deze werkwijze is dat de eBook-versie snel kan inspelen op actuele gebeurtenissen. Wij realiseren ons ook dat het werken met een eBook-versie nog wennen is en dat een goede voorlichting over het werken hiermee van belang blijft.</p>
<p>In het Plan wordt sterk de nadruk gelegd op eigen kracht, regie en zelfsturing. Gewezen wordt op het feit dat eigen kracht en kwetsbaarheid elkaars tegenpolen zijn en dat niet iedereen aan de eisen van eigen regie kan voldoen. Concreet wordt gevraagd</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welke mensen kunnen/willen voldoen aan de eisen? - Hoe de gemeente organiseert dat zorgmijders meedoen? - Of er ruimte is voor mensen die niet willen participeren ("kluizenaars") en - Of de gemeente het belang van bemoeizorg onderkent en hoe dit vorm wordt gegeven. 	<p>Het is een gegeven dat niet elke inwoner in staat is om zelf hulp te vragen en/of te organiseren. Vaak tonen deze mensen signaalgedrag. Dit wordt 'gezien' door bijvoorbeeld buurtbewoners, de wijkagent, woonstichting, opbouwwerkers. Daarnaast merken wij dit vaak in oplopende schulden door betalingsachterstanden, verwaarlozing van huis en omgeving etc. Ook bij kinderen waar het thuis niet goed gaat, zijn veelal signalen te onderkennen zoals onverzorgd op school, niet gegeven, te laat of afwezig. Samen met de (huis)artsen, woonstichting, politie, scholen, thuiszorg, CJG-medewerkers, WegWijs en ContourdeTwern zijn</p>

	<p>deze mensen vaak wel in beeld maar soms moeilijk benaderbaar. Sinds 2009 heeft de gemeente een zogeheten ‘bemoeizorger’ (vanuit de GGDhvb) tot haar beschikking. In het voorjaarsoverleg van 2013 is aangegeven dat er in 2014 een groter beroep op ‘bemoeizorg’ wordt gedaan in samenwerking met het samenwerkingsverband binnen St. Ursula.</p> <p>Daarnaast hebben wij signalen dat in de nieuwe Wmo-wet een bepaling wordt opgenomen dat gemeenten (kwetsbare) burgers dienen te ondersteunen om weer in eigen kracht te komen c.q. helpen om een sociaal netwerk op te bouwen. Daarmee wordt voortgeborduurd op de huidige ondersteuning van onder mee de MEE-organisaties die nu al inwoners helpen om in eigen kracht te komen dan wel sociale netwerken op te bouwen. Hiertoe wordt samengewerkt binnen St. Ursula met ContourdeTwern.</p>
<p>Gevraagd wordt hoe kwetsbare groepen te benoemen en te benaderen (pagina 10-11). Daarbij pleit de Seniorenraad pleit expliciet voor een integrale aanpak waar mogelijk en een specifieke aanpak waar nodig om kwetsbare groepen te ondersteunen. De Seniorenraad geeft aan dat er meerdere kwetsbare groepen te onderscheiden zijn die zorg behoeven en om een eigen aanpak vragen.</p>	<p>Het uitgangspunt van de nieuwe Wmo-wet is om zo weinig mogelijk doelgroepen te benoemen en zoveel mogelijk er voor te zorgen dat inwoners met en zonder beperking mee kunnen doen aan de samenleving. De wijk kennen, het zichtbaar zijn in de wijk en als sluitstuk “het (keukentafel)gesprek” zijn instrumenten om maatwerk te kunnen leveren hoe kwetsbare inwoners te benaderen en gezamenlijk te komen tot oplossingsmogelijkheden tot participeren in de samenleving.</p>
<p>Men geeft aan dat in het Plan veel aandacht is voor een cultuuromslag op organisatieniveau. Toegevoegd wordt dat daarbij ook is voor individueel niveau, voor scholing in relatie tot eigen regie van zowel burgers als</p>	<p>Wij delen uw mening dat niet enkel organisaties dienen te Kantelen maar dat dit inspanningen vraagt van de gehele samenleving. (Bij)scholing om de omslag in</p>

<p>professionals, mantelzorgers en vrijwilligers.</p>	<p>denken en handelen in de vingers te krijgen is van groot belang. Landelijk wordt daarbij gedacht om hierbij aansluiting te zoeken bij beroepsopleidingen, wat wij een goede ontwikkeling vinden.</p>
<p>Men wil op pagina 11 punt 1 het tussen haakjes geplaatste gedeelte verwijderen te weten “inwoners en medewerkers moeten af van traditioneel denken en traditionele patronen). Als reden wordt aangevoerd dat sommige mensen/organisaties al “om” zijn en dat de toevoeging tussen haakjes miskennis van goede intenties kan suggereren.</p> <p>Bij punt 2 wil men graag toegevoegd zien dat bij afwezigheid van eigen kracht, mensen gestimuleerd en ondersteund worden bij het (her)vinden van hun eigen kracht.</p> <p>Bij punt 3 wil men graag toegevoegd zien: “indien nodig het aanvullen van kennis en kunde: een professionalisering van informele zorgers”. Als reden geeft men hierbij aan dat het bevorderen en aansturen van deze omslag in denken niet kan wachten totdat beleid en maatregelen volledig zijn gedefinieerd en uitgewerkt. Het dient nu al speerpunt in doen en laten te zijn.</p>	<p>Wij delen uw mening hierover niet. Immers omslag in denken en handelen is een proces van lange adem. Er worden zeker al goede resultaten bereikt maar, zoals u ook al aangeeft in uw reactie over ‘cultuuromslag op organisatieniveau’, blijft aandacht hiervoor vragen van groot belang.</p> <p>Uw voorstel nemen wij over en verwerken we in het Plan.</p> <p>Uw voorstel nemen wij over en verwerken we in het Plan.</p>
<p>Men vraagt bij de aandacht voor cultuuromslag om sterk in te zetten op een duidelijke communicatie met betrokken partijen/personen. Men geeft als voorbeeld dat het Brabants Centrum nog onvoldoende bekend is met de nieuwsaarde en het belang van ‘eigen regie’. Aangeboden artikelen over dit onderwerp zijn tot op heden niet geplaatst.</p>	<p>Wij vinden communicatie over dit proces van groot belang en zullen hier via een communicatieplan actief op inzetten. Via het inkopen van publicatieruimte hebben wij als gemeente invloed op dat wat wij als gemeente publiceren. Wij hebben geen invloed op vrije nieuwsgaring of publicaties die door derden worden aangeleverd.</p>
<p>De op pagina 11 genoemde 7 punten van werk- en aandachtspunten rond kwetsbare burgers ziet men graag uitgebreid met het punt: ‘afstemmen/bijeenvoegen van financieringsstromen’. Kwetsbare burgers hebben vaak multiple problematiek en</p>	<p>De 7 punten zijn tot stand gekomen in samenspraak met het veld. Daarom kunnen wij dit niet eenzijdig oprekken. Wij zijn voorstander van het combineren van budgetten en investeren ook op samenwerking</p>

meerdere financieringsstromen. Door het samenvoegen van deze stromen wordt de kans op samenwerking van organisaties vergroot.	tussen zorgverzekeraar en gemeenten.
Model 2 op pagina 16 vraagt om verduidelijking.	Op basis van regioafstemming is gekozen voor een nieuw model. Dit is verwerkt in dit Plan.
In het Plan wordt een passage gemist over het voorkomen van ongewenste neveneffecten van de uitvoering van de Wmo. Men denkt hierbij aan oneigenlijk gebruik van voorzieningen en Wmo-gelden, de persoongebonden budgetten etc.	Uitgangspunt van de Wmo is dat een inwoner niet zonder meer komt vragen om een voorziening. In het gesprek wordt doorgevraagd, maar ook door de medewerkers geobserveerd. Bij twijfel worden onafhankelijke deskundigen (onder meer via indicatiestelling) ingeschakeld. Helaas is misbruik van voorzieningen niet geheel uit te sluiten. Wel zijn medewerkers geschoold in fraudealertheid. Met de komst van de eigen bijdrageregeling via het CAK in 2012 zijn meer inwoners zich ervan bewust dat een voorziening geld kost. Wij zien dan ook dat inwoners bij minimaal gebruik van een voorziening sneller de afweging maken de voorziening wel of niet te behouden.
In de beleidsadviezen van de GGD (volksgezondheidsbeleid) wordt het belang van adviezen voor een goede leefstijl voor ouderen gemist. Men vraagt aandacht voor bewustwording onder ouderen voor een veelal ongezonde leefstijl. Men wil dit als actiepunten opgenomen zien. Met betrekking tot jongeren vraagt men aandacht voor het alcoholgebruik van Boxtelse jongeren.	Ook wij delen de zorgen rondom een gezonde leefstijl onder de gehele bevolking en zetten daar ook fasegewijze, binnen beschikbare budgetten, op in. Vooral nog ligt de focus hiervan binnen het jeugd domein en wordt hier in 2013 en 2014 extra inzet gerealiseerd. Deze inzet wordt bekostigd door extra rijksmiddelen gericht op de aanpak voor een gezonde leefstijl voor kinderen in de leeftijd van 12-16 jaar. Deze inzet wordt gekoppeld aan alcoholpreventie (deel Think Before You Drink regio) en heeft een koppeling met Novadic Kentron, MEE en CJG.
Men vraagt aandacht voor het waarborgen	Aan de receptie van St. Ursula kan

<p>van privacy bij het aanmeldingsloket van bureau WegWijs. Er komen meldingen bij vertrouwenspersonen en ouderenadviseurs van de KBO binnen dat 'iedereen' aan de balie kan meeluisteren.</p>	<p>door anderen worden meegeluisterd als bijvoorbeeld enkele bezoekers vlak achter elkaar St. Ursula betreden. Echter aan de receptie, niet anders dan op het gemeentehuis, wordt nooit doorgevraagd op inhoud van een bepaalde problematiek. Wel waar iemand voor komt zoals WegWijs, CJG of een van de welzijnsdiensten. Sommigen leggen overigens wel direct hun problematiek op tafel. Receptiemedewerkers zijn opgeleid om hiermee om te gaan en zo snel mogelijk door te verwijzen naar de inhouddeskundigen in de spreekkamer. Overigens wordt toegewerkt naar contacten op afspraak.</p>
<p>Ook komen vragen binnen om de 'keukentafelgesprekken' thuis te organiseren en minder telefonisch te indiceren.</p>	<p>Wanneer een inwoner zich voor de eerste keer meldt wordt een huisbezoek ingepland om zijn-haar woonsituatie goed in beeld te krijgen. Uit kostenoverwegingen valt overigens niet te voorkomen dat niet enkele huisbezoeken de maatstaf zijn.</p>
<p>Er wordt een uitwijkmogelijkheid voor loket WegWijs gemist. Bijvoorbeeld een laagdrempelige vertrouwenspersoon voor kinderen die mantelzorg zijn voor hun ouders die buiten Boxtel wonen.</p>	<p>De mantelzorg i.c., het mantelzorgsteunpunt van ContourdeTwern richt zich sinds 2011 ook op jonge mantelzorgers. Daarbij werkt men samen met B town, jongerenwerk en CJG. Er zijn meer gezamenlijke activiteiten en vooral leerplicht en de zorgadviesteams op school zijn belangrijke signaleerders. Op www.jonginboxtel.nl is hierover ook een aparte infosite over te raadplegen.</p>
<p>Bij beleidsadviezen t.a.v. prestatieveld 1 wordt advies gegeven over de inrichting van de openbare ruimte voor de jeugd. Men benadrukt graag het belang van een goede</p>	<p>Zoals u bekend wordt in wijkontwikkelingsplannen hier aandacht aan geschonken. Specifiek wordt nu de opzet van een</p>

<p>woonomgeving voor kwetsbare inwoners die in de toekomst langer thuis blijven wonen. Gedacht wordt aan een levensbestendige woonomgeving die ook dementievriendelijk is en/of herkenbaar voor mensen met cognitieve en fysieke problemen. Specifiek wordt aandacht gevraagd voor de onveiligheidsgevoelens bij ouderen. De focus dient hierbij te liggen op een wijkgerichte aanpak.</p> <p>Ten aanzien van wijkgebonden voorzieningen wordt een wijkgebouw in het centrum node gemist.</p>	<p>zogeheten 'generatietuin' uitgewerkt.</p> <p>Op basis van de veiligheidsmonitor en ouderenonderzoek van de GGD Hart voor Brabant (hvb) wordt op wijkniveau bezien wat men belangrijk vindt en worden in samenspraak met de wijkplatforms oplossingen uitgewerkt.</p> <p>In de ontwikkeling van het Centumplan-Breukelen is dit onderdeel van de uitwerking.</p>
<p>Omdat 'welzijn' met de Kanteling en Welzijn Nieuwe Stijl steeds belangrijker wordt, hecht men aan een goede continuïteit van de Boxtelse Welzijnsorganisatie. Men hoopt dat het bij de twee fusies in drie jaar tijd blijft.</p>	<p>Ook wij hechten aan samenwerkingspartners die 'de gemeente kennen'. Wij hebben echter geen directe invloed op fusieprocessen. Bij de fusies hebben wij overigens wel de herkenbaarheid en continuïteit van welzijnswerkzaamheden in het Boxtelse als belangrijk item ingebracht.</p>
<p>Men verzoekt om bij de verwijzingen ook te linken naar de beleidsdocumenten op de gemeentepagina.</p>	<p>De algemene link naar de beleidsdocumenten op de gemeentepagina is te activeren door de foto op de voorpagina aan te klikken.</p>
<p>In hoofdstuk 4 wordt verwezen naar de jaarlijkse begroting waarin de plannen van de Wmo zijn weergegeven. Men ziet graag in de jaarlijkse begroting uitgewerkte werkplannen op basis van omkaderde actieplannen die SMART zijn geformuleerd, zodat deze in de jaarrekening vervolgens beter te beoordelen zijn.</p>	<p>De jaarlijkse begroting en verantwoording is op hoofdlijnen opgesteld omdat de raad in het dualistisch bestel stuurt op hoofdlijnen. De uitwerking is des colleges. Via jaarlijks benchmarkgegevens worden prestaties gemeten zowel lokaal als in vergelijking met andere</p>

	gemeenten. Daar waar deelplannen nodig zijn worden deze opgesteld. Voorbeeld de notitie de Kanteling waarin in dit Plan wordt verwezen.
Corinie Liebregts	
<p>Mevrouw Liebregts merkt op dat zij in de plannen de burgers met de verstandelijke beperkingen mist, zij wijst hierbij naar onder meer de passages over de Kwetsbare burger. Daarbij mist zij in de definitie ook de noemer verstandelijke beperking (achterstand op cognitief gebied of iets dergelijks).</p> <p>Voorts geeft mevrouw Libregts aan het in grote lijnen een prima plan te vinden, maar dat in de uitwerking moet blijken hoe een en ander er in de praktijk uit gaat zien (de uitwerking van werk- en/of aandachtspunten).</p> <p>Het onderdeel over de wederkerigheid; het inzetten van kwetsbare burgers voor vrijwilligerswerk spreekt haar aan. Zij spreekt daarbij uit vanuit eigen gezinservaring.</p>	<p>Het doel van de Wmo is om zo min mogelijk doelgroepengericht oplossingen te bedenken maar meer in samenhang. De AWBZ kent in tegenstelling tot de Wmo nog vaak doelgroepgerichte oplossingen zoals dagopvang voor specifieke doelgroepen. Met de komst van de Wmo wordt, in samenhang met het veld en de cliëntenvertegenwoordigers, nagedacht hoe vernieuwde oplossingen binnen nieuwe financiële kaders te bedenken. Daarbij blijft oog voor de behoevende burger.</p> <p>Wij zijn blij dat u de algemene uitgangspunten van ons Kaderplan onderschrijft. Gelet op het snel veranderende speelveld binnen het zogeheten sociale domein zoals de 3 Decentralisaties ook wel genoemd worden willen wij werken met deelplannen waarmee meer op de inhoud wordt ingegaan.</p> <p>Wij willen de komende periode nadrukkelijk investeren op die zogeheten 'wederkerigheid'.</p>
ContourdeTwern	
<p>ContourdeTwern constateert dat het Plan aan de hand van verschillende lokale en landelijke ontwikkelingen ingaat op de richting die de gemeente wil inslaan op het terrein van de Wmo. Omdat het een visie op hoofdlijnen is mist het een tijdlijn met stappen en (deel)resultaten.</p> <p>T.a.v. de diverse metingen en data en de</p>	<p>Dit Plan is een Kaderstellend Plan op hoofdlijnen zoals u terecht constateert. Uitwerking van deze plannen in tijd, geld en deelresultaten is een uitwerking van dit Plan in relatie tot de ontwikkelingen in de 3 Decentralisaties die naar gemeenten komen.</p>

daaruit getrokken conclusies zijn niet direct zichtbaar in het document. Het geeft aanleiding tot het ontstaan van verschillende beelden.

Tevens constateert men een spanning tussen uit (blijven) gaan van oude inzet versus nieuwe aanpak. Men geeft aan dat de Kanteling vraagt om verandering van het hele proces. Niet alleen de inzet, maar ook de cyclus daaromheen. Zo levert preventieve inzet alleen ook daadwerkelijk voordeel op als ook de gespecialiseerde inzet daarbij betrokken wordt en daar eveneens consequenties neergelegd worden.

Men ziet ogenschijnlijk twee tegengestelde bewegingen. Aan de ene kant wordt er stevig ingezet op doorontwikkeling van het (fysieke) loket in St. Ursula, aan de andere kant ziet men de nadruk op een outreachende benadering: het in eigen kracht zetten van bewoners in hun eigen omgeving.

Tot slot geeft ContourdeTwern dat het een spannende tijd is/wordt waarin grote en kleine ontwikkelingen een rol spelen binnen het werkdomein van de gemeente en civil society. Men geeft aan samen met de gemeente te willen optrekken om het paradigma verandering van verzorgingsstaat naar samenleving te maken.

Ook wij constateren dit, waaruit blijkt dat diverse onderzoeken over dezelfde problematieken niet direct een op een met elkaar zijn te vergelijken. Daarom hebben wij ook met de GGDhvb gezocht naar een werkwijze om gegevens enigszins te stroomlijnen.

Met de overgang van gedeelten uit de AWBZ naar de Wmo zoals de begeleiding en verzorging ontstaan kansen om het anders aan te pakken. In regioverband worden hierover thans oplossingsrichtingen voorbereid. Uw organisatie praat daarin mee. Dat neemt niet weg dat zo'n veranderingsproces een proces van lange adem is dat tijd kost. Daarbij is preventie aan de voorkant, de 0^e lijn, een belangrijk instrument om kosten aan de achterkant zoals de 1^e en 2^e lijn te voorkomen.

Het outreachend werken is vooral om inderdaad de inwoners weer in de eigen kracht te zetten, met een eigen netwerk of de buurt als achtervang zodat er minder beroep op 1^e en 2^e lijns voorzieningen gedaan hoeft te worden. Maar het outreachend werken is niet voor iedere professional in de eerste lijn. Hoe dan ook zullen met de toekomstige extra taken professionals die vanuit St. Ursula werken voldoende werkzaamheden

hebben en behouden om vanuit een centrale plek integraal te werken vanuit de gedachte een gezin, een plan een casemanager.

Ook wij zien het als een kans om de nieuwe decentralisatie in samenhang en met externe partners en inwoners vorm te geven.

Meer informatie

Nadere informatie kunt u verkrijgen bij [de heer A.T.M. van den Broek](#), afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling, tel. (0411) 65 52 89.

De gemeente Boxtel is niet verantwoordelijk voor de inhoud / actualiteit van de linkdocumenten en link webpagina's van externe partijen.

Behandeling van dit e-book

College: 16 april 2013

Commissie Maatschappelijke Zaken: 13 mei 2013

Gemeenteraad: 28 mei 2013

Actualisatie e-book

Hieronder vindt u de aanvullingen/aanpassingen vanaf juli 2013.

1. [\(Basis\)Benchmarkgegevens 2013](#) (pag. 4, 5) en verwijzing www.artikel9wmo.nl (pagina 6) toegevoegd.
2. [Folder Wmo](#) toegevoegd, pagina 13
3. 'Visiedocument Transitie Jeugdzorg' en 'visiedocument decentralisatie begeleiding en persoonlijke verzorging van AWBZ naar Wmo' zoals vastgesteld in de raad van juni 2013, link [raad 25 juni 2013](#) toegevoegd, pagina 15.
4. [Presentatie / verslag 4D bijeenkomst 18 juni 2013](#), link toegevoegd, pagina 19.